

ČÁST III, KAPITOLA I

Obecná ustanovení (články 25–29)

ZÁKLADNÍ PŘEHLED

1. Kapitola I Části III Úmluvy, nazvaná „Obecná ustanovení“, zahrnuje čtyři články – články 25–29. První dva z těchto článků se zabývají otázkami, které se týkají odstoupení od smlouvy: článek 25 vymezuje „podstatné porušení“, které je předpokladem pro odstoupení od smlouvy podle článků 49 odst. 1 písm. a), 51 odst. 2, 64 odst. 1 písm. a), 72 odst. 1 a 73 odst. 1 a 2 (je rovněž předpokladem k tomu, aby mohl kupující požadovat dodání náhradního zboží podle článku 46

odst. 2); článek 26 uvádí, že účinné odstoupení od smlouvy vyžaduje, aby bylo oznámeno druhé straně. Zbývající ustanovení Kapitoly I upravují různé otázky. Článek 27 se zabývá tím, zda je účinné oznámení učiněné podle Části III navzdory opoždění nebo omylu při jeho předávání nebo skutečnosti, že nedošlo do místa určení. Článek 28 umožňuje soudu odmítnout nařídít povinnost naturálního plnění v případě, že by tak neučinil podle svého vlastního vnitrostátního práva. Konečně, článek 29 upravuje změny smluv, na které se vztahuje Úmluva.

Článek 25

Porušení smlouvy jednou ze stran je podstatné, jestliže způsobuje takovou újmu druhé straně, že ji ve značné míře zbavuje toho, co tato strana je oprávněna očekávat podle smlouvy, ledaže strana porušující smlouvu nepředvídala takové důsledky a ani rozumná osoba v tomtéž postavení by je nepředvídala za týchž okolností.

ÚVOD

1. Článek 25 vymezuje pojem „podstatné porušení“, který je použit v různých ustanoveních Úmluvy. Podstatné porušení, jak je zde vymezeno, je předpokladem pro uplatnění určitých práv při porušení smlouvy podle Úmluvy, včetně práva strany odstoupit od smlouvy podle článků 49 odst. 1 písm. a) a 64 odst. 1 písm. a) a práva kupujícího požadovat dodání náhradního zboží za zboží vadné (článek 46 odst. 2). Toto spojení („*podstatné porušení*“ – *pozn. překladatele*) je použito také v dalších ustanoveních Úmluvy ve spojení s odstoupením od smlouvy (viz články 51 odst. 2, 72 odst. 1, 73 odst. 1 a 2). Podstatné porušení se také dotýká působení ustanovení Úmluvy o přechodu nebezpečí – viz článek 70 a odstavce 13 Výběru z rozhodovací praxe k Části III, Kapitole IV. Článek 25 obecně vymezuje hranici mezi případy, při kterých vznikají „běžná“ práva z porušení smlouvy – jako je právo na náhradu škody nebo na snížení kupní ceny, a těmi případy, které si vyžadují vznik práv se závažnějšími následky, jako je právo na odstoupení od smlouvy.

OBECNÉ VYMEZENÍ PODSTATNÉHO PORUŠENÍ

2. Aby porušení bylo podstatné, musí nejprve dojít k porušení smlouvy jednou ze stran. Může stačit porušení jakékoliv smluvní povinnosti – za předpokladu, že

jsou splněny i další podmínky podstatného porušení – bez ohledu na to, zda byla taková povinnost konkrétně smluvně mezi stranami anebo zda místo toho vyplývala z ustanovení Úmluvy. Dokonce i porušení vedlejší smluvní povinnosti může způsobit podstatné porušení. Bylo například shledáno, že v případě, ve kterém měl výrobce povinnost rezervovat zboží s určitou obchodní značkou výhradně pro kupujícího, a takto označené zboží vystavoval na obchodním veletrhu za účelem prodeje (a pokračoval v tom dokonce i poté, co ho kupující upozornil, aby tak nečinil), dopustil se podstatného porušení smlouvy.¹

3. Aby bylo možné porušení hodnotit jako podstatné, musí mít určitou povahu a závažnost. Je nutné, aby dotčená strana utrpěla takovou újmu, že ji ve značné míře zbavuje toho, co tato strana byla oprávněna očekávat podle smlouvy. Porušení musí tudíž odstranit nebo podstatně snížit odůvodněná smluvní očekávání dotčené strany. To, co jsou odůvodněná očekávání, záleží na konkrétní smlouvě a alokaci nebezpečí určené v jejích ustanoveních, na obvyklých zvyklostech a na ustanoveních Úmluvy. Kupující například nemohou běžně očekávat, že dodané zboží bude v souladu s předpisy a úředními normami ve státě kupujícího.² Proto například dodání slávek s obsahem kadmia, který přesahoval míru doporučenou v zemi kupujícího, nebylo považováno za podstatné porušení (nebo

vlastně vůbec za porušení), jelikož kupující nemohl očekávat, že prodávající tyto normy splní, a jelikož konzumace slávek v malých dávkách jako taková neohrožuje zdraví spotřebitele.³ Soud v tomto případě nicméně uvedl tři výjimky z pravidla, že prodávající nemusí znát a dodržovat normy v zemi kupujícího: 1. jestliže jsou normy v obou zemích stejné; 2. jestliže před uzavřením nebo při uzavírání smlouvy kupující prodávajícího o těchto normách informoval, nebo 3. jestliže vzhledem ke zvláštním okolnostem případu prodávající tyto normy znal nebo je znát měl, protože se např. zvláště specializoval na vývoz zboží do země kupujícího anebo měl v této zemi pobočku.⁴

4. Článek 25 dále stanoví, že porušení je podstatné pouze tehdy, pokud strana, která smlouvu porušila, mohla rozumně předvídat, že druhá strana bude porušením smlouvy ve značné míře zbavena toho, co podle ní byla oprávněna očekávat. Toto ustanovení se nicméně nezmiňuje o okamžiku, ve kterém je nutné, aby uvedené důsledky porušení bylo možné předvídat. Bylo výslovně uvedeno, že relevantním okamžikem je okamžik uzavření smlouvy.⁵

5. Bylo uvedeno, že pojem podstatné porušení by měl být vykládán restriktivně.⁶ Jeden soud shledal, že v případě pochybností by porušení nemělo být kvalifikováno jako podstatné.⁷

KONKRÉTNÍ PŘÍPADY PODSTATNÉHO PORUŠENÍ

6. Soudy rozhodovaly o tom, zda určité typické skutkové stavy představují podstatné porušení smlouvy. V různých případech bylo uvedeno, že celkové nesplnění základní smluvní povinnosti představuje podstatné porušení smlouvy, ledaže by strana měla oprávněný důvod

odmítnout poskytnout své plnění. Takto bylo rozhodnuto v případě, ve kterém nakonec nedošlo k dodání zboží,⁸ stejně jako v případě, ve kterém vůbec nedošlo k zaplacení kupní ceny.⁹ Jestliže však není splněna pouze malá část smlouvy (např. z několika dodávek zboží není poskytnuta pouze jedna), jde o prosté, nikoli podstatné porušení smlouvy.¹⁰ Na druhou stranu bylo shledáno, že je podstatným porušením smlouvy, jestliže strana učiní konečné a neodůvodněné oznámení o tom, že nemá v úmyslu plnit své vlastní smluvní povinnosti¹¹ Podobně bylo uvedeno, že platební neschopnost kupujícího a ustanovení insolvenčního správce představovalo podstatné porušení smlouvy podle článku 64, jelikož prodávající, kterému kupující nezaplatil, tím byl zbaven toho, co byl oprávněn očekávat podle smlouvy, konkrétně zaplacení plné kupní ceny.¹² Podobně bylo uvedeno, že k podstatnému porušení smlouvy došlo tím, že kupující odmítl otevřít akreditiv, k čemuž byl podle smlouvy povinen.¹³ Bylo také rozhodnuto, že jestliže při prodeji s dílčím plněním nedodal prodávající kupujícímu první dílčí plnění, měl kupující důvod se domnívat, že nebudou dodána ani další dílčí plnění, a bylo tudíž možné očekávat podstatné porušení smlouvy (článek 73 odst. 2).¹⁴

7. Opožděné plnění – ať už jde o opožděné dodání zboží, nebo opožděnou platbu kupní ceny – samo o sobě zpravidla nepředstavuje podstatné porušení smlouvy.¹⁵ Pouze v případě, kdy má doba plnění zásadní význam buď proto, že tak stanoví smlouva,¹⁶ anebo proto, že je to zjevné vzhledem k okolnostem případu (např. jde-li o sezónní zboží),¹⁷ je prodlení jako takové podstatným porušením smlouvy.¹⁸ Ačkoliv doba pro dodání zboží může být stanovena v dohodě stran, nemusí krátké prodlení s jeho dodáním přesto znamenat podstatné porušení smlouvy, jestliže tím

nejdou narušeny zájmy kupujícího.¹⁹ Nicméně, i když se prodlení s dodáním zboží, se zaplacením kupní ceny nebo s převzetím dodávky zboží obecně nepovažuje za podstatné porušení smlouvy, Úmluva umožňuje, aby dotčená strana stanovila druhé straně dodatečnou lhůtu k plnění; jestliže pak strana, která porušila smlouvu, nesplní svoji povinnost ani v této lhůtě, může dotčená strana od smlouvy odstoupit [článek 49 odst. 1 písm. b) a 64 odst. 1 písm. b)].²⁰ V takových případech, ale pouze v nich, proto uplynutí dodatečné lhůty k plnění vede k tomu, že z prodlení s plněním povinností, které není podstatným porušením smlouvy, se stává dostatečný důvod pro odstoupení od smlouvy.

8. Je-li dodáno vadné zboží, může kupující od smlouvy odstoupit, pokud je nesoulad zboží se smlouvou správně považován za podstatné porušení smlouvy [článek 49 odst. 1 písm. a)]. Je tudíž nezbytné vědět, za jakých podmínek představuje dodání vadného zboží podstatné porušení. Soudy v této souvislosti shledaly, že nesoulad zboží se smlouvou týkající se jeho kvality zůstává pouze nepodstatným porušením smlouvy, pokud kupující – bez nepřiměřených potíží – může zboží použít nebo ho dále prodat, třebaže se slevou.²¹ Tak například dodání zmraženého masa, které bylo příliš tučné a mělo příliš vysoký obsah vody, v důsledku čehož byla jeho hodnota o 25,5 procent nižší, než byla hodnota masa smlouvené kvality (podle znaleckého posudku), nebylo považováno za podstatné porušení smlouvy, protože kupující měl možnost toto maso dále prodat za nižší cenu nebo ho jinak zpracovat.²² Na druhou stranu, není-li možné vadné zboží s vynaložením přiměřeného úsilí použít nebo dále prodat, jde o případ podstatného porušení, ve kterém je kupující oprávněn od smlouvy odstoupit.²³ Bylo uvedeno, že je tomu tak

i v případě, ve kterém má zboží vážnou a nenapravitelnou vadu, ačkoliv je do určité míry použitelné (např. květiny, které měly kvést po celé léto, ale kvetly jen po určitou jeho část).²⁴ Aniž by se zmínily o tom, zda má kupující možnost zboží jinak použít nebo dále prodat, měly některé soudy za to, že porušení je podstatné v případě, ve kterém mělo zboží závažné vady a bezvadného zboží bylo zapotřebí pro výrobu dalších produktů.²⁵ Stejného závěru bylo dosaženo v případě, ve kterém nebylo zboží v souladu se smlouvou proto, že do něho byly přidány další látky, což bylo jak v zemi prodávajícího, tak v zemi kupujícího nezákonné.²⁶

9. Specifické problémy vznikají tehdy, když je zboží vadné, ale je možné ho opravit. Některé soudy uvedly, že je-li zboží snadno opravitelné, nemůže jít o podstatné porušení.²⁷ Soudy nepovažují porušení za podstatné, jestliže prodávající kupujícímu nabídne, že zboží opraví, a učiní tak rychle, aniž by kupujícímu způsobil jakékoliv nepříjemnosti.²⁸

10. Také porušení dalších smluvních povinností může být podstatným porušením. Je však nutné, aby šlo o porušení, které zbavuje dotčenou stranu hlavní výhody ze smlouvy, a aby druhá strana mohla tento důsledek předvídat. Jeden soud tak uvedl, že nejde o žádné podstatné porušení v případě, že prodávající dodá kupujícímu nesprávné doklady týkající se zboží (*osvědčení původu a kvality zboží – pozn. překladatele*), jestliže kupující mohl přesto se zbožím dále obchodovat, anebo jestliže si mohl sám – na náklady prodávajícího – správné doklady snadno opatřit.²⁹ Podobně také typografická chyba v náložném listu („1999“ namísto „1998“) nepředstavuje podstatné porušení a neopravňuje kupujícího k odmítnutí platby.³⁰ Neodůvodněné popření smluvních práv druhé strany – např.

odmítnutí uznat platnost doložky o výhradě vlastnictví a práva prodávajícího na držbu zboží³¹ nebo neodůvodněné popření existence platné smlouvy po získání vzorků zboží³² – může být podstatným porušením smlouvy. Tak tomu bylo i tehdy, když došlo k podstatnému porušení omezení týkajících se dalšího prodeje,³³ nebo tehdy, když kupující odmítl splnit svou povinnost najmout loď, kterou měl podle smlouvy obsahující dodací podmínku FOB, takže pro prodávajícího bylo nemožné dodat zboží jeho naloděním v ujednaném přístavu.³⁴

11. Prodlení s přijetím zboží zpravidla nebude představovat podstatné porušení, zvláště tehdy, když jde o prodlení v řádu pouze několika dnů.³⁵

12. V případě, že současně dojde k porušení několika smluvních povinností, neznamená to automaticky, že jde o podstatné porušení, ale je to pravděpodobnější.³⁶

V takových případech závisí existence podstatného porušení na okolnostech daného případu, stejně jako na tom, zda v důsledku porušení smlouvy přišla dotčená strana o hlavní výhodu, která pro ni ze smlouvy plyne, a ztratila tak na ní zájem.³⁷

DŮKAZNÍ BŘEMENO

13. Článek 25 v určité míře upravuje důkazní břemeno ohledně jeho předpokladů. Břemeno týkající se prvku předvídatelnosti obsaženého v článku 25 spočívá na straně porušující smlouvu.³⁸ tato strana musí prokázat, že nepředvídala, že její porušení smlouvy bude mít pro druhou stranu tak značně škodlivý následek, a že ani rozumná osoba v tomtéž postavení a za stejných okolností by takový následek nepředvídala. Na druhé straně, dotčená strana musí prokázat, že ji porušení smlouvy ve značné míře zbavilo toho, co tato strana byla podle smlouvy oprávněna očekávat.³⁹

Poznámky

1. CLOUT rozhodnutí č. 2 [Oberlandesgericht Frankfurt am Main, Německo, 17. září 1991]; CLOUT rozhodnutí č. 217 [Handelsgericht des Kantons Aargau, Švýcarsko, 26. září 1997]. Viz také CLOUT rozhodnutí č. 154 [Cour d'appel Grenoble, Francie, 22. únor 1995], také *Journal du droit international* 1995, 632 (porušení restrikce o opětovném dovozu); CLOUT rozhodnutí č. 282 [Oberlandesgericht Koblenz, Německo, 31. leden 1997], také v *Internationales Handelsrecht* 2003, 172 (porušení povinnosti o výlučné distribuci).
2. CLOUT rozhodnutí č. 123 [Bundesgerichtshof, Německo, 8. březen 1995]. CLOUT rozhodnutí č. 418 [U.S. District Court, Eastern District of Louisiana, Spojené státy americké, 17. květen 1999] (ve stejném smyslu a odvolávající se na CLOUT rozhodnutí č. 123 [Bundesgerichtshof, Německo, 8. březen 1995]); CLOUT rozhodnutí č. 426 [Oberster Gerichtshof, Rakousko, 13. duben 2000], také v *Internationales Handelsrecht* 2001, 117. Viz také Audiencia Provincial de Granada, [Španělsko, 2. březen 2000], *Internationales Handelsrecht* 2002, 82 (dodání kuřecího masa, které nebylo v souladu s předpisy o porážce v zemi kupujícího, neznamenalo vůbec žádné porušení); Oberster Gerichtshof, Rakousko, 25. leden 2006, *Internationales Handelsrecht* 2006, 110 (dodání vepřových jater, jejichž dovoz byl odmítnut, protože nebyl v souladu s dovozními předpisy).
3. CLOUT rozhodnutí č. 123 [Bundesgerichtshof, Německo, 8. březen 1995].
4. Viz CLOUT rozhodnutí č. 123 [Bundesgerichtshof, Německo, 8. březen 1995] a CLOUT rozhodnutí č. 418 [U.S. District Court, Eastern District of Louisiana, Spojené státy americké, 17. květen 1999] (používající třetí z výjimek stanovených soudem Bundesgerichtshof).

5. CLOUT rozhodnutí č. 275 [Oberlandesgericht Düsseldorf, Německo, 24. duben 1997] (viz úplný text rozhodnutí); CLOUT rozhodnutí č. 681 [Čínská mezinárodní ekonomická a obchodní arbitrážní komise, Čínská lidová republika, 18. srpen 1997].
6. Bundesgericht, Švýcarsko, 18. květen 2009, *Internationales Handelsrecht* 2010, 27.
7. Tamtéž. (viz úplný text rozhodnutí).
8. CLOUT rozhodnutí č. 90 [Pretura circondariale di Parma, Itálie, 24. listopad 1989] (šlo pouze o částečné a velmi pozdní dodání zboží); CLOUT rozhodnutí č. 136 [Oberlandesgericht Celle, Německo, 24. květen 1995] (viz úplný text rozhodnutí).
9. CLOUT rozhodnutí č. 130 [Oberlandesgericht Düsseldorf, Německo, 14. leden 1994]; CLOUT rozhodnutí č. 468 [Mezinárodní obchodní arbitrážní soud při Obchodně-průmyslové komoře Ruské federace, Ruská federace, 5. říjen 1998]; CLOUT rozhodnutí č. 578 [U.S. District Court, Western District of Michigan, Spojené státy americké, 17. prosinec 2001]; CLOUT rozhodnutí č. 810 [Čínská mezinárodní ekonomická a obchodní arbitrážní komise, Čínská lidová republika, 8. duben 1999] (odmítnutí otevřít akreditiv); CLOUT rozhodnutí č. 983 [Čínská mezinárodní ekonomická a obchodní arbitrážní komise, Čínská lidová republika, 10. květen 2005] (dokonce konečné částečná neuhrazení může znamenat podstatné porušení smlouvy).
10. CLOUT rozhodnutí č. 275 [Oberlandesgericht Düsseldorf, Německo, 24. duben 1997]; také Brandenburgisches Oberlandesgericht, Německo, 18. listopad 2008, *Internationales Handelsrecht* 2009, 105.
11. Viz CLOUT rozhodnutí č. 136 [Oberlandesgericht Celle, Německo, 24. květen 1995]. V tomto případě prodávající učinil oznámení, že prodal určené zboží jinému kupujícímu. Viz také CLOUT rozhodnutí č. 595 [Oberlandesgericht München, Německo, 15. září 2004] (odmítnutí prodávajícího dodat v domnění, že smlouva byla zrušena, bylo podstatným porušením) (viz úplný text rozhodnutí); Mezinárodní obchodní arbitrážní soud při Obchodně-průmyslové komoře Ruské federace, Ruská federace, 4. duben 1997 (rozhodčí nález č. 387/1995), Unilex (konečné odmítnutí zaplatit cenu).
12. CLOUT rozhodnutí č. 308 [Federal Court of Australia, Austrálie, 28. duben 1995].
13. CLOUT rozhodnutí č. 631 [Supreme Court of Queensland, Austrálie, 17. listopad 2000], cituje CLOUT rozhodnutí č. 187 [U.S. District Court, Southern District of New York, Spojené státy americké, 23. červenec 1997] (viz úplný text rozhodnutí). Viz také CLOUT rozhodnutí č. 986 [Čínská mezinárodní ekonomická a obchodní arbitrážní komise, Čínská lidová republika, 4. únor 2002].
14. CLOUT rozhodnutí č. 214 [Handelsgericht des Kantons Zürich, Švýcarsko, 5. únor 1997].
15. Corte di Appello, Milán, Itálie, 20. březen 1998, Unilex (pozdní dodání); CLOUT rozhodnutí č. 275 [Oberlandesgericht Düsseldorf, Německo, 24. duben 1997] (pozdní dodání); CLOUT rozhodnutí č. 301 [ICC Court of Arbitration, 1992, rozhodčí nález č. 7585] (pozdní platba); CLOUT rozhodnutí č. 859 [Superior Court of Ontario, Kanada, 6. říjen 2003] (pozdní dodání, soudě ze skutečností jde o podstatné porušení).
16. CLOUT rozhodnutí č. 275 [Oberlandesgericht Düsseldorf, Německo, 24. duben 1997] (pozdní dodání zakládá podstatné porušení, pokud by místo toho kupující neupřednostňoval nedodání a prodávající o tom mohl vědět); CLOUT rozhodnutí č. 859 [Superior Court of Ontario, Kanada, 6. říjen 2003] (pozdní dodání je podstatným porušením, protože prodávající věděl, že kupující se měl a musel spoléhat na včasné plnění za účelem splnění vlastní smlouvy o dodání jinému klientovi [soud se nicméně částečně odvolal na obecné právo]).
17. CLOUT rozhodnutí č. 277 [Oberlandesgericht Hamburg, Německo, 28. únor 1997] (pozdní dodání zboží s proměnlivými tržními cenami podle prodeje CIF (náklady, pojištění a přepravné) bylo shledáno jako podstatné porušení smlouvy).
18. Corte di Appello, Milán, Itálie, 20. březen 1998, Unilex (kupující si objednal sezónní pletené zboží a poukázal na důležitost dodání ve stanovený den, ačkoliv až po uzavření smlouvy);

- Mezinárodní rozhodčí soud při Mezinárodní obchodní komoře, Francie, leden 1997 (rozhodčí nález č. 8786), *ICC International Court of Arbitration Bulletin*, 2000, 720.
19. CLOUT rozhodnutí č. 846 [U.S. Court of Appeals for the Third Circuit, Spojené státy americké, 19. červenec 2007] (dvoudenní zpoždění nebránilo použití dodávky, která byla považována za nepodstatné porušení smlouvy).
 20. Viz např. CLOUT rozhodnutí č. 301 [ICC Court of Arbitration, 1992 (rozhodčí nález č. 7585)]
 21. CLOUT rozhodnutí č. 171 [Bundesgerichtshof, Německo, 3. duben 1996]; CLOUT rozhodnutí č. 248 [Bundesgericht, Švýcarsko, 28. říjen 1998].
 22. CLOUT rozhodnutí č. 248 [Bundesgericht, Švýcarsko, 28. říjen 1998]; CLOUT rozhodnutí č. 988 [Čínská mezinárodní ekonomická a obchodní arbitrážní komise, Čínská lidová republika, 2002] (stanovila, že dodání neodpovídajících upomínkových mincí, z nichž 70 procent neznamenal podstatné porušení).
 23. CLOUT rozhodnutí č. 150 [Cour de Cassation, Francie, 23. leden 1996] (viz uměle slazené víno); CLOUT rozhodnutí č. 79 [Oberlandesgericht Frankfurt am Main, Německo, 18. leden 1994] (boty s popraskanou kůží) (viz úplný text rozhodnutí); Landgericht Landshut, Německo, 5. duben 1995, Unilex (trička, která se srazila o dvě velikosti po prvním vyprání); Bundesgericht, Švýcarsko, 18. květen 2009, *Internationales Handelsrecht* 2010, 27 (balicí stroj dosáhl pouze třetinu smluvené úrovně produkce).
 24. CLOUT rozhodnutí č. 107 [Oberlandesgericht Innsbruck, Rakousko, 1. červenec 1994]. Pro podobné rozhodnutí CLOUT rozhodnutí č. 992 [Copenhagen District Court, Dánsko, 19. říjen 2007] (u ponyho zakoupeného pro jezdecké soutěže se prokázalo, že nevyčísitelně kulhá, což je podstatné porušení); Bundesgericht, Švýcarsko, 18. květen 2009, *Internationales Handelsrecht* 2010, 27 (balicí stroj dosáhl pouze třetinu smluvené úrovně produkce).
 25. Viz CLOUT rozhodnutí č. 138 [U.S. Court of Appeals (2nd Circuit), Spojené státy americké, 6. prosinec 1995] (kompresory s nižší chladicí kapacitou a vyšší spotřebou energie, než bylo smluvně ujednáno, kompresory měly sloužit pro výrobu klimatizace kupujícím); CLOUT rozhodnutí č. 150 [Cour de Cassation, Francie, 23. leden 1996] (uměle slazené víno) (viz úplný text rozhodnutí); CLOUT rozhodnutí č. 315 [Cour de Cassation, Francie, 26. květen 1999] (kovové plechy zcela nevhodné pro předpokládaný druh výroby zákazníka kupujícího) (viz úplný text rozhodnutí); viz také Tribunale di Busto Arsizio, Itálie, 31. prosinec 2001, *Rivista di Diritto Internazionale Privato e Processuale* 2003, str. 150-155, také dostupné v UNILEX (dodávka stroje zcela nevhodného pro konkrétní způsob využití, se kterým byl prodávající seznámen, stroj nemohl dosáhnout slíbenou úroveň výroby, což zakládalo „vážné a podstatné“ porušení smlouvy, jelikož slíbená úroveň výroby byla hlavní podmínkou pro uzavření smlouvy; vada byla tudíž důvodem pro odstoupení od smlouvy); Bundesgericht, Švýcarsko, 18. květen 2009, *Internationales Handelsrecht* 2010, 27 (balicí stroj dosáhl pouze třetinu smluvené úrovně produkce).
 26. Srovnejte CLOUT rozhodnutí č. 150 [Cour de Cassation, Francie, 23. leden 1996] (uměle slazené víno, což je podle evropských a státních zákonů zakázáno) (viz úplný text rozhodnutí); CLOUT rozhodnutí č. 170 [Landgericht Trier, Německo, 12. říjen 1995] (víno ředěné vodou) (viz úplný text rozhodnutí). Podobně Hof's-Gravenhage, Holandsko, 23. duben 2004, *Nederlands Jurisprudentie* 2004, č. 713 (rozhodnuto, že dodávka mouky s karcinogenními přísadami, které jsou v Holandsku zakázané, ale ne v Mozambiku – tedy místo dodání a použití – zakládala podstatné porušení).
 27. Handelsgericht des Kantons Zürich, Švýcarsko, 26. duben 1995, *Schweizerische Zeitschrift für europäisches und internationales Recht* 1996, 51; Oberlandesgericht Köln, Německo, 14. říjen 2002, *Internationales Handelsrecht*, 2003, 15; CLOUT rozhodnutí č. 937 [Cantonal Court of the Jura, Švýcarsko, 26. červenec 2007].
 28. CLOUT rozhodnutí č. 152 [Cour d'appel de Grenoble, Francie, 26. duben 1995]; CLOUT rozhodnutí č. 282 [Oberlandesgericht Koblenz, Německo, 31. leden 1997].

29. CLOUT rozhodnutí č. 171 [Bundesgerichtshof, Německo, 3. duben 1996].
30. CLOUT rozhodnutí č. 808 [Čínská mezinárodní ekonomická a obchodní arbitrážní komise, Čínská lidová republika, 4. červen 1999].
31. CLOUT rozhodnutí č. 308 [Federal Court of Australia, Austrálie, 28. duben 1995].
32. CLOUT rozhodnutí č. 313 [Cour d'appel de Grenoble, Francie, 21. říjen 1999] (viz úplný text rozhodnutí).
33. CLOUT rozhodnutí č. 2 [Oberlandesgericht Frankfurt am Main, Německo, 17. září 1991]; CLOUT rozhodnutí č. 154 [Cour d'appel Grenoble, Francie, 22. únor 1995]; CLOUT rozhodnutí č. 82 [Oberlandesgericht Düsseldorf, Německo, 10. únor 1994] (viz úplný text rozhodnutí); CLOUT rozhodnutí č. 217 [Handelsgericht des Kantons Aargau, Švýcarsko, 26. září 1997].
34. CLOUT rozhodnutí č. 987 [Čínská mezinárodní ekonomická a obchodní arbitrážní komise, Čínská lidová republika, 22. březen 2001].
35. CLOUT rozhodnutí č. 243 [Cour d'appel Grenoble, Francie, 4. únor 1999].
36. CLOUT rozhodnutí č. 171 [Bundesgerichtshof, Německo, 3. duben 1996] (viz úplný text rozhodnutí).
37. Tamtéž. (viz úplný text rozhodnutí).
38. Tamtéž. (viz úplný text rozhodnutí).
39. Tamtéž. (viz úplný text rozhodnutí). Viz také CLOUT rozhodnutí č. 882 [Handelsgericht des Kantons Aargau, Švýcarsko, 5. listopad 2002], také v *Internationales Handelsrecht*, 2003, 178.

Článek 26

Prohlášení o odstoupení od smlouvy je účinné, jen když je oznámeno druhé straně.

ZÁKLADNÍ PŘEHLED

1. Článek 26 stanoví, že prohlášení o odstoupení od smlouvy musí učinit strana, která zamýšlí ukončit smlouvu, a že toto prohlášení musí být provedeno oznámením druhé straně. Úmluva neupravuje automatické (*ipso facto*) odstoupení od smlouvy (*odstoupení, které by nastalo bez dalšího při porušení smluvní povinnosti – pozn. překladatele*).¹ Bylo nicméně uvedeno, že oznámení o odstoupení není zapotřebí v případě, ve kterém prodávající „jednoznačně a určitě“ prohlásil, že nesplní své povinnosti, protože v takové situaci by oznámení bylo „pouhou formalitou“, okamžik odstoupení lze určit z prohlášení povinného o svém záměru neplnit a požadavek na oznámení o odstoupení by byl v rozporu s příkazem obsaženým v článku 7 odst. 1, který stanoví, že Úmluva má být vykládána takovým způsobem, který podporuje dodržování dobré víry v mezinárodním obchodu.²

2. Účelem požadavku na oznámení je zajistit, že se druhá strana dozví o tom, v jakém stavu je smlouva. Nicméně bylo uvedeno, že článek 26 neznamená, že požadované oznámení musí být učiněno prostřednictvím zahájení soudního řízení.³

FORMA OZNÁMENÍ

3. Oznámení nemusí být předáno nějakou zvláštní formou (viz článek 11). Může být proto učiněno písemně, nebo dokonce ústně.⁴ Postačí rovněž oznámení

obsažené v žalobě podané u soudu.⁵ To samé platí pro oznámení učiněné faxem.⁶

4. Článek 26 se nezmiňuje o možnosti implicitního oznámení, ale několik soudů se touto otázkou zabývalo. Jeden soud shledal, že jestliže kupující zakoupil pouze náhradní zboží, nešlo o platné (nevýslovné) oznámení o odstoupení od smlouvy;⁷ jiný soud rozhodl, že kupující neučinil platné oznámení o odstoupení tím, že prodávajícímu zaslal dodané zboží zpět, aniž by k tomu podal další vysvětlení.⁸

OBSAH OZNÁMENÍ

5. Oznámení musí dostatečně jasně vyjadřovat, že strana již nadále nebude vázána smlouvou, a to, že ji považuje za ukončenou.⁹ Platným oznámením o odstoupení od smlouvy proto není zpráva, že od smlouvy bude v budoucnu odstoupeno, jestliže druhá strana nebude reagovat,¹⁰ dopis požadující buď snížení ceny, anebo zpětné odebrání dodaného zboží,¹¹ ani pouhé zpětné odeslání zboží¹², protože uvedená zpráva, alternativní formulace ani vrácení zboží jednoznačným způsobem nestanoví, že tímto okamžikem smlouva končí. To samé platí, pokud strana pouze žádá o náhradu škody¹³ nebo pokud učiní oznámení o odstoupení, které se týká jiné smlouvy.¹⁴ Zdá se však, že oznámení o odstoupení nemusí nutně obsahovat spojení „prohlášení o odstoupení“, či dokonce pojem „odstoupení“, a není ani třeba citovat příslušné ustanovení Úmluvy, za předpokladu, že strana vyjádří svoji představu o tom, že smlouva je k danému okamžiku ukončena, protože ji druhá